DOKAZANA KVALITETA Hrvatska

NACIONALNI SUSTAV KVALITETE
POLJOPRIVREDNIH I PREHRAMBENIH PROIZVODA

MESO PERADI

Nacionalni sustav kvalitete „Dokazana kvaliteta”

Nacionalni sustav kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda „Dokazana kvaliteta“ je dobrovoljni sustav koji je uspostavilo Ministarstvo poljoprivrede kroz Zakon o poljoprivredi[1] i Pravilnik o nacionalnom sustavu kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda „Dokazana kvaliteta“[2] s ciljem da se dodatno označi poljoprivredne i prehrambene proizvode s posebnim karakteristikama unutar pojedinih sektora kao i u svrhu zaštite proizvođača od nepoštenih praksi.

Posebne karakteristike proizvoda koji je označen znakom „Dokazana kvaliteta“ odnose se na specifične zahtjeve vezane za proizvodnju označenog proizvoda, a koje su definirali sami proizvođači u Specifikaciji proizvoda, službenom dokumentu, javno dostupnom na mrežnim stranicama Ministarstva poljoprivrede[3]. Specifični zahtjevi, navedeni u Specifikaciji proizvoda, predstavljaju nadstandarde u odnosu na uobičajen način proizvodnje istog proizvoda koji nije označen znakom „Dokazana kvaliteta“. Ovakav nacionalni sustav je upravo garancija da se kupuje domaći proizvod za čiju kvalitetu su zaslužni visoki standardi u načinu proizvodnje i prerade proizvoda, briga za okoliš i dobrobit životinja kao i najkraće moguće vrijeme puta od polja i farmi do stola.

[1] Zakon o poljoprivredi (“Narodne novine”, br. 118/18., 44/20., 127/20. – Odluka Ustavnog suda RH i 52/21)

[2] Pravilnik o nacionalnom sustavu kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda „Dokazana kvaliteta“ (Narodne novine, br. 18/20., 93/21. i 128/22.)

[3] Dokazana-kvaliteta
https://poljoprivreda.gov.hr/istaknute-teme/hrana-111/oznake-kvalitete/dokazana-kvaliteta/4226

Proizvodnja i kontrola

Proizvode označene znakom „Dokazana kvaliteta“ proizveli su proizvođači koji su tijekom proizvodnje pratili i ispunili specifične zahtjeve proizvodnje propisane u Specifikaciji proizvoda, a sukladnost njihovih proizvoda sa pravilima iz Specifikacije potvrdilo je delegirano tijelo ovlašteno od strane Ministarstva poljoprivrede.

Znak „Dokazana kvaliteta“

Proizvodi koji se proizvode u skladu sa Specifikacijama proizvoda za koje je priznata oznaka iz nacionalnog sustava kvalitete „Dokazana kvaliteta“, mogu biti označeni na sljedeća tri načina, a ovisno o podrijetlu glavnog sastojka:

DOKAZANA KVALITETA *Hrvatska*

Znakom „Dokazana kvaliteta” s naznakom države Hrvatske mogu se označiti samo **poljoprivredni i prehrambeni proizvodi koji su proizvedeni i/ili prerađeni u Republici Hrvatskoj, a Hrvatska je ujedno i zemlja podrijetla glavnog sastojka.**

DOKAZANA KVALITETA *Država*

Znakom „Dokazana kvaliteta” s naznakom države mogu se označiti samo **poljoprivredni i prehrambeni proizvodi kod kojih država na znaku označava zemlju gdje je taj proizvod proizveden i/ili prerađen, a ista je kao i zemlja podrijetla glavnog sastojka**.

DOKAZANA KVALITETA

Znakom „Dokazana kvaliteta” bez naznake države mogu se označiti samo **poljoprivredni i prehrambeni proizvodi kod kojih zemlja u kojoj su proizvedeni i/ili prerađeni nije ista kao i zemlja podrijetla glavnog sastojka**.

Poljoprivredni i prehrambeni proizvodi označeni znakom „Dokazana kvaliteta – Hrvatska" najbolji su izbor jer potrošaču jamče:

- ✓ **visoku kvalitetu**
- ✓ **domaće podrijetlo**
- ✓ **posebne karakteristike proizvoda**
- ✓ **kontroliranu proizvodnju i preradu.**

Odabirom proizvoda označenog znakom „Dokazana kvaliteta – Hrvatska" potrošači mogu biti sigurni u kvalitetu, podrijetlo i način proizvodnje te pridonijeti očuvanju okoliša, očuvanju radnih mjesta, razvoju domaće poljoprivredne proizvodnje i ruralnog prostora.

Meso peradi označeno znakom „Dokazana kvaliteta – Hrvatska" je najbolji izbor jer sadrži tri najvažnije karakteristike: višu kvalitetu, domaće podrijetlo i dodatnu kontrolu proizvodnje.

Znakom "Dokazna kvaliteta - Hrvatska" označava se isključivo meso peradi koje je u potpunosti uzgojeno u Hrvatskoj. Znak „Dokazana kvaliteta - Hrvatska" na mesu peradi osigurava potrošačima vrhunsku kvalitetu proizvoda, dodatnu kontrolu uzgoja peradi, a istovremeno potvrđuje da je meso peradi u potpunosti proizvedeno u Hrvatskoj.

Biraj najbolje, kupuj domaće!

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

MESO PERADI

DODATNE INFORMACIJE ZA PROIZVOĐAČE I POTROŠAČE

DOKAZANA KVALITETA Hrvatska

Prednosti i obveze uključivanja u nacionalni sustav kvalitete „Dokazana kvaliteta”

Svaki proizvođač i prerađivač trebao bi razmotriti prednosti, ali i obveze koje proizlaze iz sudjelovanja u nacionalnom sustavu kvalitete „Dokazana kvaliteta“.

PREDNOSTI:

- ✓ **prepoznatljivost znaka**
- ✓ **povećana vidljivost proizvoda na trgovačkim policama**
- ✓ **dodana vrijednost proizvoda**
- ✓ **potencijalno povećanje proizvodnje**

OBVEZE PROIZVOĐAČA I PRERAĐIVAČA:

- ✓ **poštivanje svih kriterija navedenih u Specifikaciji proizvoda**
- ✓ **vođenje evidencija o proizvodnji navedenih u Specifikaciji proizvoda**
- ✓ **nadzor nad proizvodnjom od strane delegiranog tijela ovlaštenog od strane Ministarstva poljoprivrede za potvrđivanje sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom**
- ✓ **označavanje proizvoda znakom „Dokazana kvaliteta”**

Sudjelujući u nacionalnom sustavu kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda „Dokazana kvaliteta“, proizvođači uspostavljaju više tržišne standarde od propisanih, dodatnu transparentnost i sljedivost podrijetla proizvoda tijekom cijelog proizvodnog procesa kao i jačanje povjerenja potrošača osiguravanjem redovitih i neovisnih kontrola svih dionika u lancu proizvodnje proizvoda.

Specifikacija proizvoda

Specifikacija proizvoda je službeni dokument kojim proizvođači i prerađivači definiraju posebne karakteristike poljoprivrednog i prehrambenog proizvoda i sastavni je dio Zahtjeva za priznavanje oznake iz nacionalnog sustava kvalitete. Specifikacijom se za svaki proizvodni sektor (npr. za voće, povrće, konzumna jaja, meso peradi, svinjsko meso, za kravlje, ovčje i kozje mlijeko i mliječne proizvode i sl.) detaljno utvrđuju kriteriji koji utječu na višu kvalitetu proizvoda, odnosno zahtjevi u načinu njihove proizvodnje, prerade ili kvalitete te podrijetlo glavnog sastojka.

Specifikacija proizvoda mora sadržavati:

- ✓ **naznaku sektora i vrste poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda za koje se traži priznavanje oznake „Dokazana kvaliteta”**
- ✓ **opis postupaka proizvodnje**
- ✓ **posebne karakteristike proizvoda temeljene na objektivnim, mjerljivim i drugim kriterijima koji obuhvaćaju:**
  - sastav proizvoda
  - način proizvodnje glavnog sastojka
  - kvalitetu glavnog sastojka
  - dobrobit životinja
  - hranidbu životinja
  - duljinu prijevoza
  - brzinu prerade glavnog sastojka
  - tretiranje pri skladištenju i transportu
  - podrijetlo glavnog sastojka
  - zaštitu okoliša
- ✓ **opis sustava sljedivosti kroz cijeli postupak proizvodnje i/ili prerade proizvoda**

Posebne karakteristike proizvoda moraju jamčiti specifična svojstva proizvoda ili specifične metode poljoprivredne djelatnosti ili proizvodnje ili kvalitetu završnog proizvoda koje predstavljaju nadstandard u odnosu na uobičajeni način proizvodnje.

Specifikacija proizvoda za meso peradi se primjenjuje na proizvodnju svježeg, rashlađenog, smrznutog i brzo smrznutog pilećeg i purećeg mesa.

Zahtjev za priznavanje oznake „Dokazana kvaliteta" može podnijeti:

- ✓ **proizvođač ili skupina proizvođača koja predstavlja proizvođače i prerađivače poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda za koje je izrađena Specifikacija proizvoda**
- ✓ **pojedinac koji mora dokazati da je jedini proizvođač toga proizvoda te biti upisan u odgovarajuće upisnike subjekata i objekata u poslovanju s hranom ili druge odgovarajuće upisnike koje vode nadležna tijela**
- ✓ **pravna osoba kojoj su posebnim zakonom dane ovlasti za zastupanje interesa većine proizvođača.**

Što slijedi nakon podnošenja Zahtjeva za priznavanje oznake „Dokazana kvaliteta"?

Kada Povjerenstvo za priznavanje oznake „Dokazana kvaliteta" utvrdi da je dokumentacija potpuna te da su ispunjeni uvjeti za priznavanje oznake „Dokazana kvaliteta", Ministarstvo poljoprivrede na svojim mrežnim stranicama objavljuje Specifikaciju proizvoda čime počinje teći period prigovora u kojem bilo koja pravna ili fizička osoba može uložiti prigovor na Specifikaciju proizvoda, u roku od 30 dana od dana njezine objave.

Ukoliko prigovor nije podnesen, Ministarstvo poljoprivrede Specifikaciju proizvoda upućuje na postupak notifikacije u skladu s Direktivom (EU) 2015/1535 tijekom kojega Europska komisija i druge države članice mogu dati svoje mišljenje na dostavljenu Specifikaciju proizvoda. Razdoblje mirovanja iznosi najmanje tri mjeseca.

Nakon proteka prethodne procedure, Ministarstvo poljoprivrede na prijedlog Povjerenstva za priznavanje oznake „Dokazana kvaliteta" donosi Rješenje o priznavanju oznake iz nacionalnog sustava kvalitete „Dokazana kvaliteta" za proizvod za koji je podnesen Zahtjev te je Specifikacija proizvoda tim postupkom potvrđena.

Kako postati korisnik znaka „Dokazana kvaliteta"?

Svaki zainteresirani subjekt koji želi ući u sustav prije svega trebao bi proučiti Specifikaciju proizvoda, javno dostupnu na mrežnim stranicama Ministarstva poljoprivrede te ako smatra da svoju proizvodnju može provesti u skladu sa zahtjevima definiranim u Specifikaciji, dužan je javiti se delegiranom tijelu ovlaštenom od strane Ministarstva poljoprivrede za poslove potvrđivanja sukladnosti sa Specifikacijom. Popis ovlaštenih delegiranih tijela dostupan je na mrežnim stranicama Ministarstva poljoprivrede. Nakon uspješno završenog postupka potvrđivanja sukladnosti sa Specifikacijom, ovlašteno delegirano tijelo će subjektu izdati Potvrdu o sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom čime on postaje korisnik znaka „Dokazana kvaliteta" i svoj proizvod može označiti znakom „Dokazana kvaliteta".

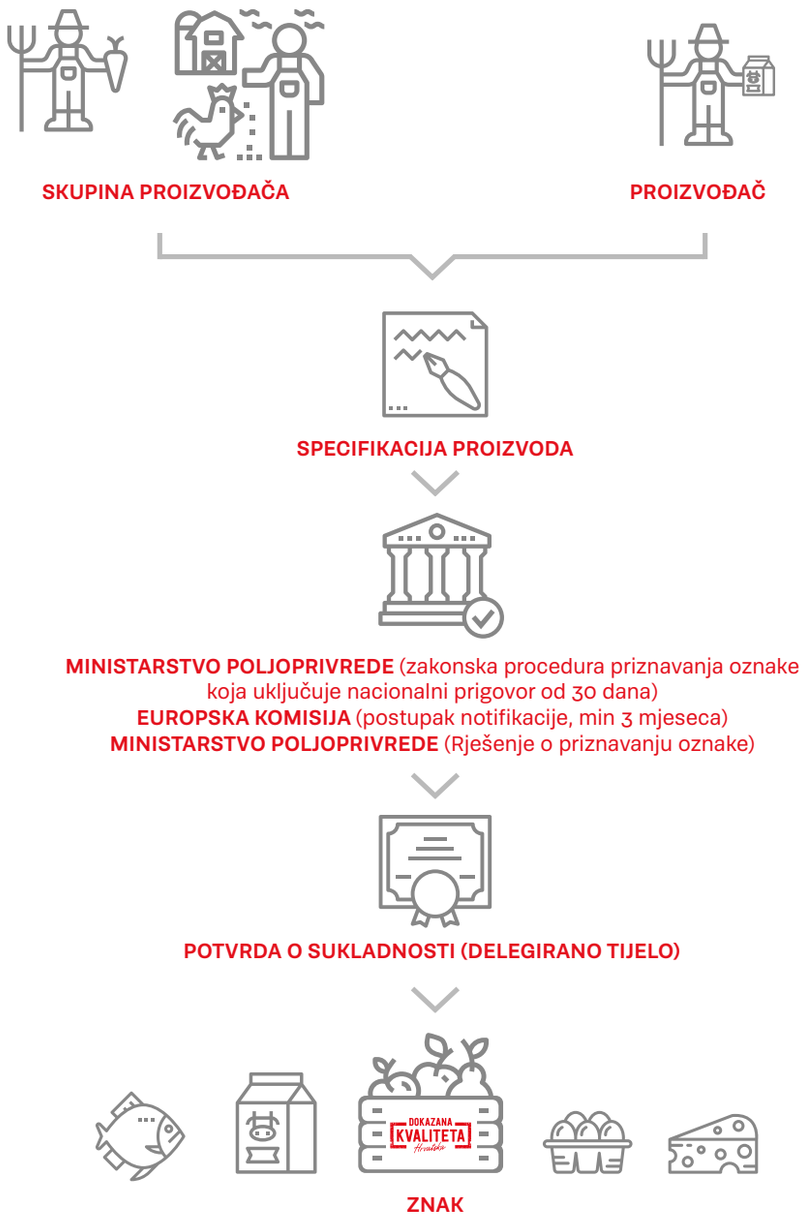

Uključivanje proizvođača mesa peradi u nacionalni sustav kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda „Dokazana kvaliteta“ je dobrovoljno pri čemu znak „Dokazana kvaliteta – Hrvatska“ mogu koristiti samo proizvođači koji su dobili Potvrdu o sukladnosti od ovlaštenog delegiranog tijela.

Nakon dobivanja Potvrde o sukladnosti, upotreba znaka je obavezna ukoliko se meso peradi stavlja na tržište.

Certificirani proizvođači kao klaonice i rasjekaonice, dužni su za meso peradi iz sustava uspostaviti identifikacijski (numerički) sustav, voditi evidenciju o prodanim količinama mesa peradi i osigurati sljedivost.

Svi dionici sustava doprinose većoj zastupljenosti domaćih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na tržištu, povećanju kupovine istih kao i dugoročnoj suradnji između svih dionika sustava te jačanju domaćeg lanca prehrane.

Meso peradi koje ispunjava najviše standarde

Proizvođači mesa peradi koji koriste znak „Dokazana kvaliteta – Hrvatska”, moraju osigurati proizvodnju prema točno definiranim kriterijima u Specifikaciji proizvoda.

Najznačajniji preduvjet za proizvodnju mesa peradi je primjena propisane tehnologije proizvodnje koja uključuje podrijetlo glavnog sastojka, dobrobit i hranidbu peradi te duljinu trajanja prijevoza do klaonice.

Specifikacija proizvoda za meso peradi dostupna je na mrežnim stranicama Ministarstva poljoprivrede:

https://poljoprivreda.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/hrana/Dokazana_kvaliteta/PK-Meso%20peradi.pdf

Posebne karakteristike proizvoda kao jamstvo kvalitete

1. Podrijetlo glavnog sastojka (meso peradi)

Proizvođači koji sudjeluju u nacionalnom sustavu kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda „Dokazana kvaliteta – Hrvatska“, moraju osigurati da se svi proizvodni procesi provode u državi podrijetla, što znači da je perad izvaljena (rođena), utovljena (uzgojena), zaklana i rasječena u Republici Hrvatskoj.

2. Dobrobit životinja (peradi)

Dobrobit životinja potrošačima je sve više bitna te raste interes o postupcima i načinu uzgoja i držanja odnosno brige prema životinjama tijekom uzgoja, transporta i klaoničke obrade.

Poboljšana skrb za jednodnevne piliće i purićе

Postavljanje papirnatih podložaka s hranom čini hranu pilićima i purićima dostupnijom te im je omogućeno čeprkanje po papiru i prirodno ponašanje.

Poboljšani uvjeti smještaja

Povećanjem slobodne podne površine peradi se pružaju kvalitetniji uvjeti koji pozitivno utječu na njihovu fizičku i psihičku dobrobit (udobnost) peradi pri čemu najmanje jedna trećina površine mora imati pune podove prekrivene slamom, piljevinom, pijeskom ili sličnim prirodnim materijalom.

Pristup na otvoreno (ispuste) u ekstenzivnom tovu pura

Osiguravanje ispusta većim dijelom prekrivenog vegetacijom omogućava purama traženje hrane, čeprkanje i prirodno ponašanje.

3. Hranidba životinja (peradi)

Kvaliteta hranidbe ima izravan utjecaj na proizvodnju i kvalitetu mesa peradi. Svojstva obroka formiraju se na znanstvenim osnovama te mora sadržavati žitarice i bjelančevinastu hranu biljnog podrijetla u najmanjem udjelu od 60%.

4. Duljina trajanja prijevoza

Kako bi se poboljšali uvjeti dobrobiti peradi i smanjila razina stresa, prijevoznici moraju osigurati kratke transportne rute koje ne smiju trajati duže od 8 sati od proizvođača do objekta za klanje, rasijecanje i preradu mesa. Ograničeno vrijeme prijevoza dugoročno smanjuje rizik od oštećenja izloženosti vanjskim utjecajima (ekstremne temperature) i dehidracija. Kraća izloženost peradi stresu jedan je od faktora koji značajno utječu na kvalitetu mesa.

Sustav sljedivosti kroz cijeli postupak proizvodnje

Svi dionici koji su uključeni u sustav obvezni su voditi evidencije i zapise prema pojedinačnim kriterijima Specifikacije proizvoda.

Posjednici su obavezni imati svjedožbe o zdravlju i mjestu podrijetla peradi, voditi sve evidencije o hranidbi, tovu, broju utovljene i prodane peradi kao i evidencije o kupcu peradi.

Klaonice i rasjekaonice su dužne prije klanja peradi provjeriti prateću Izjavu o načinu tova peradi te svjedodžbu o zdravlju peradi, obavezne su voditi evidenciju peradi iz Sustava te osigurati sljedivost na način da se mora označavati cijeli trup i komadi mesa koji potječu od peradi iz Sustava te ih propisno odvojiti od mesa peradi koje ne potječu od peradi iz Sustava.

Certificirani proizvođač je dužan uspostaviti zasebnu kontrolu u Sustavu „Dokazana kvaliteta“ te identifikacijski (numerički) sustav za vođenje kvantitativne evidencije otkupa i prodaje mesa.

Označavanje mesa peradi znakom „Dokazana kvaliteta – Hrvatska“

Znak se stavlja na pretpakovinu proizvoda odnosno mora se istaknuti na mjestu prodaje u slučaju nepretpakiranog mesa na način da je vidljiv, neizbrisiv i čitljiv.

Kod nepretpakiranog mesa korisnik znaka mora osigurati nedvosmisleno povezivanje mesa sa znakom „Dokazana kvaliteta.“

Označavanje proizvoda znakom „Dokazana kvaliteta”

- Znak „Dokazana kvaliteta” na ambalaži i proizvodima mora se nalaziti **u glavnom vidnom polju**.
- **Najmanja dopuštena veličina znaka** „Dokazana kvaliteta” je 30 mm u širini. U posebnim prilikama zbog malih ambalaža i proizvoda veličina se može smanjiti na 15 mm.
- **Priručnik s uputama za korištenje znaka** i grafički izgled znaka „Dokazana kvaliteta” dostupan je na mrežnim stranicama Ministarstva poljoprivrede.

https://poljoprivreda.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/hrana/Dokazana_kvaliteta/Dokazana%20kvaliteta%20STANDARDI%20A4%2009-2021%20WEB.pdf

Postoji li mjera potpore za podmirenje troškova certificiranja?

S obzirom da certifikacija uzrokuje dodatne troškove u poslovanju, proizvođači poljopri-vrednih i prehrambenih proizvoda imaju pravo na naknadu troškova kontrole u okviru **Potpore 77.01. - za sudjelovanje poljoprivrednika u sustavima kvalitete**.

Tko može biti korisnik mjere potpore za podmirenje troškova certificiranja?

Prihvatljivi korisnici su poljoprivrednici (pojedinačno ili skupina) upisani u Upisnik poljoprivrednika/Upisnik poljoprivrednih gospodarstava ili registrirani za preradu poljoprivrednih proizvoda, koji ulaze u:

• sustav kvalitete "Dokazana kvaliteta" .

Koji su prihvatljivi troškovi?

Prihvatljivi troškovi u okviru potpore **Potpore 77.01. - za sudjelovanje poljoprivrednika u sustavima kvalitete su**:

• troškovi ulaska u sustav kvalitete

• godišnji troškovi sudjelovanja u sustavu kvalitete ili sustavu ekološke proizvodnje (prerađivači)

• troškovi stručne kontrole i certifikacije ovlaštenog kontrolnog tijela

Koliki je iznos potpore za naknadu troškova?

Visina potpore: do 3.000 EUR godišnje po korisniku

Intenzitet potpore: 100 % vrijednosti ukupno prihvatljivih troškova.

Postoji li potpora za sufinanciranje troškova promidžbe proizvoda „Dokazana kvaliteta"?

Potpora 77.02. namijenjena je za aktivnosti informiranja i promoviranja koje provode skupine proizvođača na unutarnjem tržištu

Koristiti je može skupina proizvođača koja je uključena u EU ili nacionalni sustav kvalitete za organizaciju i/ili sudjelovanje na sajmovima, izradu promotivnih materijala, multimedijalne proizvode, web razvoj i promociju, kupnju oglasnog prostora, promotivne kampanje, razne komunikacijske kanale, radionice i seminare, promotivne aktivnosti na prodajnim mjestima od nacionalnog značaja ili EU.

Potpora iznosi do 70% prihvatljivih troškova, 30.000 EUR-a godišnje po korisniku, najviše do 100.000 EUR tijekom programskog razdoblja.

DOKAZANA KVALITETA

Hrvatska

MINISTARSTVO
POLJOPRIVREDE